

OPROEP VOOR MEER TOEKOMSTDENKEN

Foresight Digipolis Gent

Digipolis is de ICT-partner van de Groep Gent. Het Foresight-team daagt uit en experimenteert met technologie voor Gent als 'City of People'.

De stad van de toekomst: meer van hetzelfde?

Klein experimentje: geef eens de zoekterm "Stad van de toekomst" in op een willekeurige zoekmachine en bekijk welke beelden u voorgeschoteld krijgt.

Google toont ons veel wolkenkrabbers, maar dan wel allemaal architecturale hoogstandjes. Er is ook overal groen: elk pleintje, elke straat in de stad van de toekomst lijkt wel natuur te ademen. Verder zijn er ook auto's, maar dan van de zelfrijdende of zelfs vliegende soort. En we zien high-tech windmolens. Het geheel ziet er, welja, futuristisch uit.

De belofte van zo'n groene designstad vol slimme technologie zou ons hoopvol kunnen stemmen. In zo'n toekomst zal het beter leven zijn! Maar hebben deze verbeeldingen van een 'stad van de toekomst' eigenlijk zoveel nieuws te bieden? Of blijven het, au fond, een hoop hoge gebouwen omringd door brede straten die gevuld zijn met voertuigen?

Veel toekomstbeelden worden opgebouwd door middel van gekende en geïnternaliseerde concepten. Dat is erg menselijk, maar daar moeten we aan voorbij. Want zulke 'meer-van-hetzelfde-maar-ietsje-anders-toekomstbeelden' zijn niet radicaal genoeg. Ze bieden geen oplossing voor de structurele problemen die ingebed zijn in de manier waarop we vandaag werken, leven, wonen. Denk bijvoorbeeld aan de klimaatuitdaging, aan de slechte luchtkwaliteit, of aan de nood aan meer ontmoeting en samenlevingsopbouw in steden. Ligt de oplossing echt in een toekomstbeeld waarbij auto's het uitzicht van de stad blijven bepalen, ten koste van gezonde lucht of ten koste van ruimte voor pleinen en parken?

Nood aan radicale alternatieven

Dit is een pleidooi voor meer alternatieve verbeeldingen van de stad van de toekomst. Zulke verbeeldingen zijn belangrijk in de noodzakelijke transitie naar een duurzame samenleving, omdat ze abstracte of theoretische ideeën bevattelijk maken. Zo zal een

beeld van de smogwolk boven Delhi bij de meeste mensen een veel sterker effect hebben dan een wetenschappelijke paper over de hoeveelheid stikstofoxiden in de lucht. Door toekomsten te verbeelden, komen ze dichterbij, worden ze beter begrepen, kunnen we ze beter voelen. Ten tweede zetten toekomstbeelden aan tot actie. Door een nog onzekere toekomst vorm te geven, krijgt die ook betekenis. Zo ontstaat een idee over de realiteit in die ene toekomst, en met dat idee komt ook de belofte van een ander leven. Toekomstbeelden creëren dus angsten, verlangens en hoop. Eens een idee over een wenselijke of onwenselijke toekomst zich genesteld heeft, stuurt het mee het handelen in het heden: bepaalde evoluties worden vanuit die angsten en verlangens verwelkomd, anderen stuiten op weerstand. Hoe motiveert u bijvoorbeeld uw standpunt ten aanzien van automatisering en robotisering? Gebeurt dat niet minstens voor een deel vanuit de emotie die u voelt bij het idee van hoe zo'n toekomst zal zijn?

In de zoektocht naar de stad van de toekomst mogen we ons dus niet laten verleiden om te denken vanuit onze huidige modellen en praktijken. Dat vernauwt onze blik en sluit meer radicale alternatieven uit. Toekomstverkenners duiden de nood aan een veelheid van toekomstbeelden die ons inspireren, en die debatten over een wenselijke toekomst kunnen opstarten en voeden.

Onze oproep aan kunstenaars: verbeeld alternatieve toekomsten voor Gent

Vanuit dat besef lanceert Digipolis Gent een oproep aan kunstenaars, makers, visionairen en al wie zich aangesproken voelt. Wij dagen jullie uit om jullie visie voor het Gent van de toekomst te verbeelden. Wij geven wel al het volgende startpunt mee: onze stad heeft de ambitie om tegen 2050 klimaatneutraal te zijn. Dat is onze wenselijke toekomst. In de verbeelde toekomsten is er dus geen plek meer voor fossiele brandstoffen. Hoe dat de stad beïnvloedt, laten we aan jullie over... Veel succes!

De wedstrijd Post-Fossiel.Gent is nu geopend. De deadline voor indieningen is maandag 26 maart 2018. De jury maakt een selectie van de vijf beste ideeën voor het Gent van de toekomst, zonder fossiele brandstoffen. Geselecteerden krijgen budget en begeleiding om hun idee te presenteren in een tentoonstelling. De beste installatie wint een geldprijs van 4.000 euro. Meer informatie op www.post-fossiel.gent.